

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Trivanger, s.r.o.**, IČO 28407181
sídlem V Podvrší 1361/2, 182 00 Praha 8
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Kandalcem, Ph.D., LL.M.
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2020, č. j. 56891-3/2020-900000-314,

takto:

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 17. 12. 2020, č. j. 56891-3/2020-900000-314, a rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 2. 10. 2020, č. j. 483380/2020-530000-42 a č. j. 483354/2020-530000-42, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to k rukám Mgr. Pavla Kandace, Ph.D., LL.M., advokáta se sídlem Panská 895/6, Praha, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Celní úřad pro Jihomoravský kraj (dále jen „celní úřad“) rozhodnutími ze dne 2. 10. 2020, č. j. 483380/2020-530000-42 a č. j. 483354/2020-530000-42 (dále jen „prvostupňová rozhodnutí“), zřídil k zajištění nedoplatku ve výši 3 250 000 Kč z titulu pokuty uložené rozhodnutím Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj č. j. 32107/9.30/19-9 (dále jen „rozhodnutí inspektorátu práce“) ve znění rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 2. 7. 2020, č. j. 2288/1.30/20-5 (dále jen „rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce“), zástavní právo k nemovitým věcem evidovaným na listu vlastnictví č. 655 v k.ú. Libeň, a dále k vozidlu PORSCHE CAYENNE S EB22 9YA, RZ: X. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 17. 12. 2020, č. j. 56891-3/2020-900000-314 (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 116 odst. 1 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) zamítl odvolání žalobce podaná proti prvostupňovým rozhodnutím a tato rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že žalovaný nerespektoval účinky usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2020, č. j. 29 Ad 16/2020-93, kterým soud přiznal odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce. Pro zřízení zástavního práva nebyly splněny podmínky, neboť daňový nedoplatek nebyl splatný. Žalobce zároveň požádal o přednostní projednání věci.
3. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že přiznáním odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce došlo k odložení splatnosti a vykonatelnosti tohoto rozhodnutí, nikoliv k jeho neúčinnosti. V projednávané věci nejde o výkon rozhodnutí, ale o zajištění neuhrazené daně. Postačuje, aby existovala pohledávka, ale nemusí se jednat o pohledávku splatnou. Jedná se o peněžité plnění v rámci dělené správy a žalovaný není příslušný k rozhodnutí o tom, zda se žalobce dopustil protiprávního jednání, za které byla uložena pokuta. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), a to přednostně s ohledem na skutečnost, že by pozdější rozhodnutí soudu mohlo být toliko akademické, pozbylo-li by dříve usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ad 16/2020-93 účinky. Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
5. Jádrem sporu v projednávané věci je otázka, zda odkladný účinek přiznaný usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ad 16/2020-93 žalobě proti rozhodnutí Státního úřadu

inspekce práce (jímž bylo rozhodnuto o odvolání proti rozhodnutí inspektorátu práce) umožňoval či neumožňoval zajištění pohledávky z titulu pokuty uložené rozhodnutím inspektorátu práce.

6. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Podle § 73 odst. 1 s. ř. s. podání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.
8. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
9. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
10. Institut odkladného účinku je institut mimořádné povahy (výjimka ze zákonného pravidla v § 73 odst. 1 s. ř. s.), který prolamuje účinky napadeného správního rozhodnutí. Správní akt tak zůstává formálně v právní moci, jsou však odloženy veškeré účinky spojené s touto právní mocí. Pojem „účinky“ uvedený v § 73 odst. 3 s. ř. s. je odrazem možných důsledků, před kterými má žalobce usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě chránit. Tyto důsledky jsou přitom v § 73 odst. 2 s. ř. s. vymezeny jako „výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí“. Institut odkladného účinku žaloby je tedy zjevně širší než pouhé odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Nevede toliko k nemožnosti nuceného výkonu rozhodnutí, ale brání všem negativním důsledkům, které jsou pro žalobce s právní mocí žalobou napadeného rozhodnutí spjaty. Odkladný účinek žaloby tak má obdobnou funkci jako odkladný účinek odvolání či jiného řádného opravného prostředku. Shodně na institut odkladného účinku žaloby nahlíží Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, čj. 7 Afs 354/2019-25, dostupný na www.nssoud.cz).
11. Soud tedy neshledává zcela stěžejním to, že zajištění daně je v daňovém řádu systematicky odděleno od vymáhání daně. Pro soud je mnohem podstatnější to, že zástavní právo je zřizováno v přímé příčinné souvislosti s rozhodnutím Státního úřadu inspekce práce a že se toto zástavní právo jednoznačně negativně projevuje v právní sféře žalobce tím, že jej zásadním způsobem omezuje ve výkonu vlastnického práva. Ostatně například občanský soudní řád řadí zřízení soudcovského zástavního práva mezi způsoby výkonu rozhodnutí a také Nejvyšší správní soud konstantně zdůrazňuje, že svou povahou se zřízení zástavního práva blíží úkonům v rámci exekuce (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 27. 10. 2009, č. j. 2 Afs 186/2006-54, nebo rozsudek ze dne 31. 7. 2013, č. j. 9 Afs 93/2012-44, oba dostupné na www.nssoud.cz). Možnost zřízení zástavního práva na základě správního rozhodnutí je proto nutné považovat za účinek spojený s právní mocí tohoto rozhodnutí, tj. jiný právní následek, jehož hrozba může být dle znění § 73 odst. 2 s. ř. s. důvodem pro přiznání odkladného účinku žalobě. Odkladný účinek žaloby pak tuto hrozbu dočasně odvrací, neboť ve smyslu § 73 odst. 3 s. ř. s. tento účinek napadeného rozhodnutí pozastavuje.
12. Je nutno podotknout, že sám žalovaný uznává, že daň, pro kterou bylo zřízeno zástavní právo, není splatná. Tvrdí-li, že podmínkou zajištění daně není její splatnost, pak pomíjí

skutečnost, že pro zajištění nesplatné daně obsahuje daňový řád speciální úpravu v § 167 až § 169, v rámci níž počítá také s možností zřízení zástavního práva dle § 168 odst. 6, nicméně právě při splnění onoho speciálního postupu. Zajištění dosud nesplatné daně přímo na základě § 170 daňového řádu není možné.

13. Žalovaný tedy pochybil, jestliže podaná odvolání zamítl, ačkoliv v době jeho rozhodování (dne 5. 10. 2020) nabylo právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce. Jelikož se jednalo o rozhodnutí o odvoláních, která měla ze zákona odkladný účinek, nemohla v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě ani prvostupňová rozhodnutí vyvolávat účinky spojené s jejich právní mocí. Nemohla být tudíž titulem ke zřízení zástavního práva na základě § 170 daňového řádu.
14. Je vhodné dodat, že přiznání odkladného účinku žalobě působí zpětně (*ex tunc*). Ačkoliv tedy celní úřad rozhodoval v době, kdy žaloba proti rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce neměla odkladný účinek, žalovaný měl již v rámci odvolacího řízení zohlednit usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ad 16/2020-93, na prvostupňová rozhodnutí měl z tohoto důvodu hledět jako na nezákonná (příčina nezákonnosti sice nastala až po jejich vydání, avšak s účinky *ex tunc*) a tuto nezákonnost měl napravit.

IV. Shrnutí a náklady řízení

15. Soud z výše uvedených důvodů ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Jelikož se zrušující důvody vztahují i k prvostupňovým rozhodnutím, přistoupil soud také k jejich zrušení (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
16. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za dva úkony právní služby (příprava a převzetí věci a sepsání žaloby) 2 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 2 x 300 Kč. Jelikož je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 1 428 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. května 2021

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. H.